

Sygn. akt III A Ua 646/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz (spr.)
Sędziowie:	SSA Grażyna Szyburska-Walczak SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku M. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników

na skutek apelacji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Warszawie

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

z dnia 29 lutego 2012 r. sygn. akt VII U 1957/11

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

Decyzją z 10 listopada 2011 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczeń społecznych rolników: emerytalno - rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego M. K. od 1 października 2011 r.

Od decyzji tej wnioskodawczyni złożyła odwołanie.

Wyrokiem z 29 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, że M. K. nadal od 1 października 2011 r. do 8 listopada 2011 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym rolników.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. od 3 października 2008 r. podlega ubezpieczeniom społecznym rolników na wniosek. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji z 10 listopada 2011 r. organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni nie opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne rolników za IV kwartał 2011 r. do 31 października 2011 r., w związku z tym ubezpieczenie społeczne rolników ustało z mocy prawa.

Decyzją z 24 listopada 2011 r. Prezes KRUS-u ponownie objął wnioskodawczynię na jej wniosek ubezpieczeniami społecznymi rolników od 9 listopada 2011 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego jest uzasadnione. Stanowisko to Sąd zajął w oparciu o art. 3a ust. 1 Ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Sąd stwierdził, że wnioskodawczyni wiedziała o obowiązku uiszczenia składki za IV kwartał do dnia 31 października 2011 r., jednak strona pozwana nie doręczyła ubezpieczonej decyzji określającej wysokość jej zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolników za IV kwartał 2011 r. w myśl art. 40 ust. 1a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Za taką decyzję nie może uchodzić przekaz płatniczy z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolników za wskazany kwartał. Na KRUS-ie ciążyło przedstawienie dowodu doręczenia w/w decyzji. Oznacza to, że decyzji Kasa nie doręczyła, a zatem wnioskodawczyni nie uchybiła terminowi płatności składek. O wysokości swojego zobowiązania dowiedziała się bowiem dopiero 8 listopada 2011 r.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego O/W., zarzucając naruszenie art. 3a ust. 2 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez przyjęcie, że brak skutecznego powiadomienia w formie decyzji o wysokości składki na ubezpieczenia społeczne rolników nie skutkuje ustaniem ubezpieczeń społecznych rolników. Nadto, Kasa zarzuciła błędne przyjęcie, że art. 40 ust. 1a w/w ustawy zobowiązuje organ rentowy do wydawania decyzji określającej wysokość zobowiązań składkowych.

KRUS wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu zarzutów organ rentowy wskazał, że w decyzji z 16 października 2008 r., obejmującej wnioskodawczynię ubezpieczeniami społecznymi rolników zawarto pouczenie o obowiązku terminowego uiszczenia składek oraz podano informację, kto ustala wysokość składek, i gdzie jest to publikowane. Obowiązkiem każdego rolnika jest samodzielne śledzenie zmian w wysokości składek i ich opłacania w aktualnie obowiązującej wysokości. Nieznajomość wysokości aktualnej składki nie zwalania rolnika z obowiązku jej uiszczenia w terminie. Do tej pory wnioskodawczyni opłacała składki w terminie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008 r., nr 50, poz. 291) stanowi, że ubezpieczeniu podlega się z mocy ustawy albo na wniosek. Osoba podlegająca ubezpieczeniu na wniosek może w każdym czasie odstąpić od ubezpieczenia, składając oświadczenie w tej sprawie (ust. 3). Równoznaczne z odstąpieniem od ubezpieczenia na wniosek jest nieopłacenie w terminie składki, chyba że rolnik obowiązany do jej opłacenia, przed upływem terminu płatności, wystąpił o jego odroczenie albo nieopłacenie składki w terminie było skutkiem siły wyższej (ust. 4).

Zgodnie z art. 3a w/w ustawy ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu. Ubezpieczenie na wniosek ustaje także:

- 1) od dnia wskazanego w oświadczeniu ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym to oświadczenie zostało złożone Kasie, albo
- 2) od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, za który składka nie została opłacona.

Ustawodawca wyróżnił dwie kategorie ubezpieczonych rolników w zakresie powstania, ustania ochrony ubezpieczeniowej oraz opłacania składek na ubezpieczenia społeczne tej grupy. Przepis rozróżnia rolników podlegających ubezpieczeniu z mocy ustawy i na wniosek. W związku z tym, że ubezpieczona dobrowolnie przystąpiła do ubezpieczeń społecznych rolników, zadeklarowała też opłacanie składki w terminie, czyli co kwartał, co wynika z art. 40 ust. 1 w/w ustawy. Termin płatności składki przypada ostatniego dnia pierwszego miesiąca danego kwartału. A zatem w przypadku rolników ubezpieczonych na wniosek nieopłacenie składki w terminie skutkuje automatycznie wyłączeniem z ubezpieczeń społecznych rolników. Dla rolników ubezpieczonych z mocy ustawy nieopłacenie składek w terminie skutkuje naliczaniem odsetek na podstawie art. 40a ust. 1 ustawy o KRUS-ie.

Sąd I instancji dokonał zatem błędnej interpretacji przepisów dotyczących obowiązku opłacania składek przez rolników ubezpieczonych dobrowolnie. Przede wszystkim Sąd wyprowadził błędny wniosek, że przepis art. 40 ust. 1a stanowiący, że jeżeli decyzja, w której określono wysokość zobowiązań z tytułu składek, nie została doręczona co najmniej na 14 dni przed ustawowym terminem płatności, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje termin płatności wynoszący 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji, zobowiązuje organ rentowy każdorazowo do wydawania decyzji określającej wysokość składek dla płatnika. Rolnicy samodzielnie obliczają i opłacają terminowo składki. W przypadku ubezpieczonych dobrowolnie ubezpieczenie rolnicze ustanie w sytuacji nieopłacenia składek w terminie. Obowiązkiem każdego płatnika składek na ubezpieczenie rolnicze jest samodzielne śledzenie zmian w wysokości składek i opłacanie ich każdorazowo w wysokości aktualnie obowiązującej. Druki przekazów pocztowych mają jedynie ułatwić działania rolników w tym zakresie. Nieznajomość aktualnej wysokości składki nie zwalnia rolnika z obowiązku terminowego płacenia składek w odpowiedniej wysokości.

Decyzja stwierdzająca ustanie ubezpieczeń społecznych rolników względem wnioskodawczyni w związku z nieopłaceniem składek w terminie była zatem prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i odwołanie oddalił.